

KOLOZSVÁRI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak Vidékre: Egy évre 24 K, félévre 12 K, negyedévre 6 K, egy óra 2 K. Egy szám 6 fill
Szerkesztőség: Egyetem-utca 1. — Telefon: 637.

Főszerkesztő:
DR. NADÁNYI EMIL

Előfizetési árak helyben: Egy évre 14.40 K, félévre 7.20 K, negyedévre 3.60 K, 1 óra 1.20 K. Egy szám 4.
Kiadóhivatal és nyomda: Ferenc József-ut 85. Telefonszám: 856.

A pénz filozófiája.

Dr. HEGEDÜS LORÁNT előadása.

(Saját tud.) A kolozsvári hadsegélyző bizottság meghívására a tegnapi napont a központ megbízásából dr. Hegedüs Loránt országos képviselő, a kiváló pénzügyi szaktekinély Kolozsvárra érkezett, hogy a vármegyeház nagytermében »A pénz filozófiája« cím alatt előadást tartson. Az előadáson Kolozsvár város színe-java megjelent és 11 órára már zsufolt volt a vármegyeház díszterme.

Kevéssel 11 óra után

gróf Bethlen Ödön

rövid bevezetéssel nyitotta meg a gyűlést. Bevezetőjében hangoztatta, hogy Kolozsváron, mint az ország más részében is kiváló, közéletünk jelesei vállalkoztak arra, hogy a nagyközönséget a háborúról tájékoztatják s tudásukkal és tapasztalatukkal megvilágítják előttük a háboru születe okokat és következményeket. De sehol a vidéki városokban nincsenek annyian, mint éppen Kolozsváron oly férfiak, akik értékes előadásokkal szolgálhatnak és szolgálnak is. Hiszen egymásután láttuk felvonulni egyházi férfiainkat, egyetemünk tudós professzorait, akik mind új és értékes gondolatokkal gazdagították a háborus Kolozsvár társadalmának minden rétegét.

De az országos hadsegélyző bizottság is figyelmére méltatott minket. Először gróf Apponyi Albert tisztelt meg bennünket látogatásával és alkalmunk volt az ő magasán szárnyaló, gondolatokban gazdag előadásában gyönyörködni, most pedig dr. Hegedüs Loránt képviselő, akit származásánál fogva részben a miénknek is vallhatunk, jött el hozzánk, hogy a háboru egyik lényegbe vágó, igen fontos kérdéséről beszéljen nekünk. Amidőn köszöntöm őt körünkben, üdvözlöm a megjelenteket és a gyűlést megnyitom, felkértem dr. Hegedüs Lorántot előadásának megtartására.

Gróf Bethlen Ödön éljenzéssel fogadott megnyitója után

dr. Hegedüs Loránt

a következőkben tartotta meg előadását:

A kolozsvári hadsegélyző bizottság meghívására és a központ megbízásából jött Kolozsvárra. Előadása tárgyául nem valami népszerű témát választ; címe »A pénz filozófiája«. Tegnap este, mikor utnak indult Kolozsvárra, egyik régi ismerősével találkozott a pályaudvaron, aki azt kérdezte tőle, hogy miről fog Kolozsváron beszélni. Azután, hogy megmondta, az illető ismerőse azzal válaszolt, hogy hát tulajdonképpen hogyan is lehet a pénz filozófiájáról beszélni. Hiszen, akinek pénze van, annak nincs szüksége filozófiára s aki filozófál, annak meg nincsen pénze. (Derűtség.)

Nem tagadja, hogy ez a beállítás ötleletes. De ő azért mégsem gondolkozik így és igenis állítja, hogy a pénz filozófiájáról lehet is, kell is beszélni. És akaratlanul is az erdélyiek nagy alakjára,

a kiváló regényíróra gondol, kinek Gyulai Pál regényében van egy alakja Gábor diák, aki a régi, pókok-szötte hálóból finom zenei hangokat tudott kicsalni. Magát ilyen Gábor diáknak tartja, aki a pénz tulajdonságából nemcsak annak guruló, csengő szereplését akarja meglatni, de aki megérti finomabb, mélyebb jelentőségét. S mikor most a pénzről beszél, ezt a finomabb és mélyebb jelentőségét kívánja kifürkészni.

Ebből kiindulva három kérdést tesz fel a pénzhez:

1. Tudja-e a pénz már előre, hogy egy világraszóló és elkerülhetetlen háboru készül?
2. Tudja-e, ki kezdte a háborut?
3. Mit fog csinálni a háboru után a pénz?

Az első kérdésre, hogy válaszolni lehessen, abból indul ki, hogy egy felnőtt ember tartására átlag 120 gramm fehérnyé, 90 gramm zsír és 130 gramm szénhidrát beszerzése szükséges. Már most, e tápanyag beszerzése az utolsó évtizedben miképpen fejlődött. Nyolc hadakozó és négy semleges államot említ (ebből Szerbiából nem kapott statisztikát, Montenegróban pedig nem kapott statisztikai hivatal) s ez államok árképződéséből kimutatja, hogy az emberiség táplálkozásának a beszerzése 1900 óta 38 százalékkal drágult meg. De hasonlóan megdrágult olyan tőlünk távol fekvő államokban is, amelyeknek hozzánk semmi közük sincsen. Következésképpen kell valaminek lenni, ami közös vonás s ez a közös vonás az, ami a drágaságot előidézi. A közös vonás pedig a pénz. És a drágulás nem az egyes árak vagy egyes országok különleges viszonyaiból, hanem egy általános, folyton gyorsuló folyamatból származott. Utal arra a jelentésre, amit száz esztendővel ezelőtt, 1810-ben tett le az angol parlament asztalára az ugynevezett Bullion komité, a melyben a drágaság okainak kifürkészése volt előadva. Ma is, mint a napoleoni háboru alatt az általános drágaság a pénz értékének a csökkenését jelenti. Azaz: nem a táplálkozás anyaga lett drágább, hanem a pénz értéke csökkent. S a közönség úgy van ezzel, mint a budapesti népszínház közönsége volt évekkkel ezelőtt, mikor a színházban Hölköm Matyit adták és Hölköm Matyinak egy póznán magasra kellett felkuszni. A valóságban úgy volt, hogy nem ő kuszott, hanem a pózna sülyedt a szinpadon, le a mélyedésbe. Most sem a paszuly, a borsó, a kukorica ára emelkedik, de a pénz értéke sülyed mind jobban lefelé.

Ez pedig mit bizonyít? Azt, hogy a pénz készült a háborura.

De bizonyítja ezt a felfogást még az is, hogy a pénz értékének csökkenése az állami költségvetésnek növekedéséből és a papír-értékek terjedése folytán keletkezett. 1912-ben, mint a költségvetés előadója a képviselőházban jelentette, hogy pénz öfelsege beteg. De a pénzérték csökkenését fokozta még a hadiköltségek emelkedéseis, valamint, hogy 1910—

1912-ben 50 milliárd értékpapir dobott a piacra. Nagy, igen nagy összeg ez, ha meggondolják, hogy a világ összes aranyértéke 150 milliárdot tesz ki.

Hosszabb, ötletekben gazdag érvek alapján Hegedüs Loránt arra a megállapodásra jut, hogy az emberiség táplálkozásának folytonos és minden országban tapasztalható gyors megdrágulása a pénz értékének oly törvényszerű csökkenését mutatja, ami kétségtelenül egy világháboru elkerülhetetlen eljövételére mutatott.

Tudja-e már most a pénz, hogy ki kezdte a háborut? Utal arra, hogy az utolsó évtizedben az entente minden diplomáciai mozdulatát egy gazdasági mozdulat követte. Még pedig úgy, hogy a Balkán valamely bonyodalma folytán a monarchiát mozgósításba vitték bele és ugyanakkor a mozgósítás szükséglet pénzszerzését megdrágították, a mennyiben Franciaország minden esetben kivonta a monarchiából és a monarchiával barátságos viszonyban álló államokból a pénzeket. 1911 júliusában, tehát akkor, amikor a négy balkán-állam között Törökország ellen kötött szerződésről a közönség nem tudott, a pénzpiacon határozottan ugyanazok a jelenségek mutatkoztak, amelyek a marokkói válság alkalmával voltak csak tapasztalhatók, vagyis az entente a hiteldispozíciók tekintetében pontosan számított a bekövetkezendő háborura.

A balkán háboru kitörésével a Törökország ellen küzdő balkán államok pénzzel oly bőven el voltak látva, hogy megállapítható, hogy a háboru ideje alatt balkáni, köztük szerbiai bankok helyeztek el Magyarországon és Ausztriában pénzt, miután itt magasabb kamatot kaptak, mint saját, küzdő államaikban. Herzeg Ferencnek igaza volt, amikor a Gyurkovics leányokban kellemesen azt mondja, hogy Szerbia századok óta pillanatnyi pénzzavarban szenved. A balkán háboru után Ausztria-Magyarország és Németországnak gazdasági megtamadása következett, amely nyomról-nyomra kimutatható és amely arra a biztos eredményre vezet, hogy ámbár hadi szempontból a háboru július 28-án kezdődött, gazdaságilag a monarchia és Németország az entente hatalmai által már régebbi idő óta voltak létérdekeikben megtamadva. Hogy a pénz elűnt — annak csak később láttuk az eredményét. Viszsaemlékezik, hogy mikor először volt Sármáson, nem látta a gázt, csak dübörögni hallotta. Azután elfojtották. És egyszerre a föld az egész vonalon elkezdett repedezni. Ugyanez történt a pénzzel is. 1913-ban a pénz elfogyott, Párisban visszatartották és egyszerre csak repedezni kezdett a talaj, egymásután haltak el vállalatok, bankok és egyéb közgazdasági intézmények.

A háboru oka kétségtelenül az entente. Az entente felelős a história előtt, hogy mérhetetlen kapzsiságában felidézte a világháborut. Az entente ölte meg a trónörököszt és a feleségét és az entente az oka ennek a mai, irtóztató háborunak.

Végül arról beszélt Hegedüs Loránt, hogy mit fog csinálni a pénz a háboru után? Ennek kapcsán érdekesen fejte-

gette a magyar pénzügynek a háború alatti alakulását. Kiemelte a hadikölcsön sikerét, amely 1 milliárd és 300.000 koronát tesz ki. Nagy kár ez főképpen azért, mert ezt az összeget nem Budapest, hanem a vidék adta össze. Az anyák, akik odaadták fiaikat, odaadták filléreiket is. Mindenki hazafias kötelességének tartotta erszényét a haza hívó szavára megnyitni. Grátz Gusztáv mondotta volt, hogy a háborúban minden eldugott pénz közgazdasági katonaszökevény. Megemlíti, hogy a háború első napjaiban egyik fővárosi banknak külföldön tartózkodó betétese azt írta, hogy a bankban elhelyezett pénzét, mintegy 20.000 koronát utaljanak át Brüsszelbe, mert itthon veszélyben van a pénze, ő már az illető bankot értesítette is. A levél későn érkezett és már nem lehetett átutalni. Mostanában aztán Brüsszelből a német hatóságoktól levél érkezett az illető fővárosi bankhoz, amelyben az annak idején átutalt, de el nem küldött összeget a belga hadisarc biztosítására lefoglalja.

A hadikölcsön sikerét ő a maga részéről a legnagyobb közgazdasági eredménynek tartja. Hiszen Magyarország agrár-állam, mely a külföldnek adósa s amikor 1914-ben már 850 milliót adott az államnak.

A háború után két nagy jelenség várható. Az egyik az, hogy a pénznek lényegesen meg fog csökkenni nemzetközi jellege és így szűkebb türeleten fog mozogni. Ez valószínű azért is, mert még a háború befejezése után is az együtt küzdő középhatalmak hosszabb ideig el lesznek szigetelve a külföld többi részétől és ennél fogva önmagukra lesznek utalva. A másik változás, amely a pénz természetrajzától várható, abban foglalható össze, hogy a pénz változása és a tőkegyűjtés mindjobban el fogják vesztetni a még bennük meglevő játék jellegét és mindinkább a munka törvényeszerűsége fog náluk érvényesülni.

Hegedüs Loránt nagyértékű előadását a munka megbecsülésének hangoztatásával fejezte be, amit ő édes atyjától, Kolozsvár fiától örökölt és tanult meg szeretni.

A percekig tartó taps és éljenzés között befejezett beszéd után gróf Bethlen Ödön megköszönte Hegedüs Lorántnak a beszédét, a közönségnek pedig az előadáson való megjelenését, amire a gyűlést éljenzéstől kísérve, be is rekesztette.

Délben a New-Yorki szálloda kistermében társas ebéd volt, amelyen igen sokan vettek részt.

Legújabb

Meghiusultak az orosz támadások

Négyszáznál több orosz elfogtunk

(A miniszterelnöki sajtóosztály távirata.)

Budapest, március 14.

(Hivatalos.) Lengyelországban és a nyugatgalíciai arcvonalon az általános helyzet nem változott.

As ellenség előretöréseit a Nida alsó folyásánál, valamint Galicia mellett és attól délre rövid harc után visszavertük.

A Kárpátok számos szakaszában ismét megheiusultak az oroszok heves támadásai. Így a lupkovi nyereg és az ussoki szoros közötti arcvonalon, továbbá az Opor völgyben, ahol éjszaka is elkezdett harc folyt és Vysshov mellett a kesükre jutott nagyszámú orosz sebesültön kívül négyszáznál több oroszot fogtunk el, akik közel harcban megadták magukat.

A Dnyesztertől délre fekvő állások előtt is harcok fejlődtek. As ellenség jelentékeny gyalogsági hadereje által indított támadás — csapataink leghatásosabb tüselése folytán — csakhamar megakadt, majd as ellenségnek nagy veszteségei mellett teljesen összeomlott. Odább keletre a gyalog előnyomuló ellenséges lovasságot ismét visszautasítottuk.

Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese.

Küzdelem a francia harctéren

Harcok a Vogezekben. A franciák új lövedékei.

(A miniszterelnöki sajtóosztály távirata.)

Budapest, márc. 14.

Berlin, március 14. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér.

Néhány ellenséges hajó tegnap délután a tengernek La-Panne Nieuporttól északra fekvő részéről eredmény nélkül tüzelt állásainkra. Neuw-Chapelle mellett egy elszigetelt angol támadástól eltérítve — amelyet visszavertünk — csak tüzéségi harc volt.

Champagneban a franciák tegnap is megismételték Souaintól keletre és Le-Mesniltől északra részleges támadásukat. Csapataink tüzeiben — az ellenség súlyos veszteségei mellett — valamennyi támadás összeomlott.

A Vogezekben a harcok a jobb időjárás beálltával ismét megindultak.

A franciák most az Argonnokban is a kézi gránátok új fajtáját alkalmazzák, amelyek arra valók, hogy robbanásuk alkalmával megfertőzzék a levegőt.

A tegnapi harcokban ismét olyan gyalogsági robbanó lövedékek használatát állapítottuk meg, amelyek célhozérésük alkalmával lángot vetnek.

Keleti hadszíntér.

Keleten a helyzet változatlan.

A legfőbb hadvezetőség.

A Dardanellák ostroma

(A miniszterelnöki sajtóosztály távirata.)

Budapest, márc. 14.

Konstantinápoly, március 14. A török főhadiszállás jelenti: Három nap óta az ellenség nem tett komoly támadási kísérletet a Dardanellák ellen.

E hó 14-én éjjel két aknakereső hajó egy cirkáló és néhány torpedónaszád védelme alatt közeledett az aknavonalhoz. Könnyű-ütegeink azonban megrongálták a cirkálót és elsüllyesztettek 2 aknahajót. Egy harmadik aknakereső hajó aknába ütközött és elsüllyedt.

Az ellenségnek az a kísérlete, hogy az aknákat eltávolítsa, eszerint teljesen megheiusult.

A többi harctérről nincs lényeges jelenteni való.

Partraszállított

entente-csapatok

Budapest, márc. 14.

(Saját tud.) Pétervárról jelentik, hogy a szövetségeseknek sikerült a szmirnai tengerpart különböző pontjain csapatokat szállítani partra. — A csapatok szmirna felé nyomulnak előre. A török védősereg erősebb a támadó csapatoknál.

Ágyuk a nieuporti gátak ellen

Budapest, márc. 14.

(Saját tud.) Amsterdamból jelentik: dúnakon kívül az yserfront többi részén a német csapatok erősebb tevékenységet indítottak meg. A német hadvezetőség új nehéz ágyukat állított föl, nyilván a nieuporti gátak lerombolására.

Elsüllyedt svéd gőzös

Budapest, márc. 14.

(Saját tud.) Berlinből jelentik: A »Hanna« svéd gőzös elsüllyedt. Eddig még nincs megállapítva, hogy német, vagy angol torpedó süllyesztette el.

Elsüllyesztett angol hajók

Budapest, márc. 14.

(Saját tud.) Londonból jelentik: Az angol admirális hivatalosan jelenti: A német tengeralattjárók a Bristol-csatorna és az Ir-csatorna között március 10-étől fogva két hajónkat süllyesztették el.

Budapest, márc. 14.

(Saját tud.) A M. T. I. jelenti: Londonban kiadott hivatalos jelentés szerint a német cirkálók eddig ötvennégy kereskedelmi hajót süllyesztettek el, a tengeralattjárók pedig huszonkettőt.

Varsó ellen

Budapest, márc. 14.

(Saját tud.) Berlinből jelentik a M. T. I.-nak: A németek Orzy-nál nagy haderőt vontak össze, melynek célja, hogy Varsót északról támadja meg.

Legjobb
Legzamatosabb
Leggazdaságosabb

a valódi

ANANÁSZ RUM

kis és nagy üvegekben,
azonkívül a legolcsóbb
és legjobb minőségű

TEÁK eredeti csomagokban és kimérve kapható a

LITKE drogeria Mátyás király-tér 32. (Kikaker kávéház mellett.)

A román pénzügyminiszter lemondott

Budapest, márc. 14.

(Saját tud.) Bukarestből jelentik: Ostinescu entente-párti román pénzügyminiszter benyújtotta lemondását.

Zenés kötöke.

— 1915. március 14. —

Legalább is azt kell regisztrálnunk, hogy ez a cím, amelyet a Kolozsvári Zenetársaság tegnapi estélyének keretében adott, téves.

Nem »Zenés Kötöke« volt ez, hanem »Nagy Zenekari Hangverseny«. Amelynek egyedüli szépséghibája csak az lehetett, hogy nem a vármegyeház hangverseny-termében — 8 koronás belépő díjjal — esett meg.

Mindegy akárhogyan volt, de hogy jó volt, az bizonyos.

A műsoron ezuttal két zenekari szám (m. kir. 21-ik honvéd gyalogezred, karmester Borsay Samu) és egy ének-szóló (Baranya Jolán, részlet a »Bajjazók«-ból) szerepeltek.

A zenekari számok igen szerencsésen Goldmark hazánkfia művei közül választottak, annak a Goldmarknak a műveiből, melyek ha idestova 40 éves múltuk tekintetén is vissza, még mindig az újdonsági ingerével hatnak a hallgatóra.

Am lehetnek Goldmark bírálói közt, akik azt állítják, hogy az ő dalambósága és művének tematikus kidolgozása nem állanak arányban az ő hangzsin keverésének részegítő hatásával, amiből abban mindnyájan egyetértenek, hogy mint zenei kolorista, a legelső között foglal helyet.

A »Sakuntala« ó-indiai tárgyú meseje pedig kiválóan illett különleges tenettségéhez, izzó, buja hangszinnekkel festi meg a keletnek idegenszerűségét, fantasztikus mesevilágát. Ez az uvertúra 70-es évek legelejéről való, mikor a karmester duzzadó szenvedélyvel, ereje teltségében festette az ő kedvenc keleti képeit, emésztő izgalmakat szülő éghajlatának tikkasztó benyomásait.

Az a nevezetessé váló öt hangjegyből álló főmotivum, mely az egész műben keresztül-kasul vonul s melyről Hanslick oly szarkasztikusan jegyzi meg, hogy a hallgató lelkében szellemi kínzást (eine geistliche Peinigung) okoz, mely gazdag orkeszteri színekkel van meseri módon kidolgozva, hogy talán még a leglaikusabb hallgató sem tud ettől a műve, kéjes zene varázsától bár pillanatra is szabadulni.

A hangverseny 3-ik száma alá bevezetőt »Falusi lakodalom« (Ländliche Hochzeit, Orchester-Suite) hangszerelethez hasonlóképpen mondható el, hogy a karmester ebben sem volt kevesbé kolorista mint — mondjuk például — Martini a festészetben.

Modern hangszin-varázsló ő itt is, mint úgy, mint a »Sakuntala«-ban vagy a »Bajjazók«-ban.

Am itt már nem a kelet buja színeivel, hanem a tárgyhoz szorosán hozzáillő alpesi színekkel dolgozott. Hüen, hiszen a »totyakosság«-ig.

Az pedig a mi derék honvédezenekarnak s elsősorban érdemekben gazdag dirigensének, Borsay Samunak az érdeme, hogy ezeken az örök szépségű műveket akként mutatták be, hogy a legrosszabb árnyalatok is érvényre jussanak.

Ugyanez a jól fegyverezett s elsőrangú erőkből alakított Orkeszter kísérté Baranya Jolán kedvenc operaénekesünk szavát. A kisasszony énekbeli tudásától, szép hanganyagától, biztos technikai jártól már sok ízben referáltunk. Ez nap este is élesen bizonyosodott be, hogy a művésztudás is ezt igazolta.

A jelenvolt elite-közönség óhaját teljesítenek, amikor arra kérjük a Zenetársaság vezetését, hogy a tegnapi esti

hangversenyt mielőbb ismételtesse meg.

Am »Nagy Zenekari Hangverseny« keretében. Addig is köszönet érte a Zenetársaságnak és különösen a Hölgybizottság elnöknőjének Tangl Károlyné nagyságának. M.

HIREK

Márc. 15-én d. u. 3 órakor a március 15-iki állandó-bizottság ünnepélye a Szinkörben a vöröskereszt és vörös félhold javára.

Márc. 20-án d. u. 3 órakor a tanítónő-és tanítóképzőintézet hangversenye a Nemzeti Színházban.

— Dr. Hegedüs Loránt Kolozsváron.

Dr. Hegedüs Loránt országgyűlési képviselő tegnap reggel érkezett Kolozsvárra, hogy a hadsegélyző bizottság javára megtartsa előadását. A pályaudvaron a hadsegélyző bizottság nevében báró Mannsberg Sándor és dr. Lerner Sándor várták a képviselőt. Dr. Hegedüs Loránt délután résztvett a kormánybiztos elnöklete alatt tartott a hadi hitelintézet megalakítása érdekében összehívott értekezleten. Este ellátogatott a kolozsvári »Nemzeti Munkapárti Kör« klubhelyiségébe, ahol a népszerű képviselő tiszteletére a párt tagjai rögtönzött társas vacsorát rendeztek. A társas vacsorán Nagy Károly köri igazgató üdvözölte dr. Hegedüs Lorántot és hangoztatta, hogy ámbár most nincs helye semmiféle felköszöntőnek, mégis magyaros vendégszeretettel köszönti azt a vendéget, aki a vármegyeházán a háboru alkalmából olyan szép és érdekes beszédet tartott »A pénz filozófiájáról«. — Gróf Bethlen Ödön egyszerű közvetlenséggel mondott el az életéből olyan epizódot, a mi jellemző volt Hegedüs Sándor munkásságára és közéleti szereplésére. Röviden köszöntötték még látogatása alkalmából dr. Hornyánszky Gyula, dr. Gyöngyösi Mihály, Schreiber Róbert, Tischler Mór, amikre dr. Hegedüs Loránt válaszolva többek között kiemelte, hogy a mostani háboruból máris látszik — és ezt Rómában, ahol legutóbb volt, fennen hirdetik — a magyarság nagy és hatalmas kiemelkedése. Dr. Hegedüs Loránt este visszautazott Budapestre.

— Március 15. Március idusát a teljes erővel tomboló világháboru közepette az eddiginél is nagyobb kegyelettel és fényvel ünnepli ma még Kolozsvár. A március 15-iki ünnepséget délelőtt 11 órakor az egyetemi ifjuság ünnepe vezeti be, mely a Mátyás-szobor előtt fog lezajlani. Délután 3 órakor az állandó bizottság a Vörös Kereszt és a Vörös Félhold javára a Szinkörben rendez fényes műsoru ünnepélyt. Kegyelettel tartják meg a mai napot az összes kolozsvári tanítézetek ifjuságai is.

— Elhunyt urnő. Özv. Placsek Károlyné szül. gróf Kornis Janka tegnap hajnali 1 órakor Kolozsváron elhunyt. Temetése Monostori-ut 21. szám alatti lakásáról 16-án délután 3 órakor lesz.

— A kilónapok eredménye. A kolozsvári Vörös Kereszt Egylet által múlt évi október hó 1-től kezdődőleg folyó évi február hó végéig rendezett 43 kilónap végeredményében az alábbi szép és értékes eredményt szolgáltatott a jótékony cél javára: 139 kg. bab, 441 kg. rizs, 136.5 kg. dara, 70 kg. liszt, 18 kg. gyöngykása, 181 kg. makaróni, 1 kg. prézli, 234 kg. cukor, 26.5 kg. só, 241 kg. hus, 45 kg. szalonna, 9 kg. zsír, 38.75 kg. kávé, 71.5 kg. szilvalekvár, 4 kg. csokoládé 1215.5 kg. krumpli, 9 darab nyul, 22 darab majorság, 2458 darab káposzta, 158 kg. gyümölcs, 340 kg. hagyma, 1975 kg. vetemény, 156 darab citrom, 454 darab tojás, 102 üveg befőtt és 470 korona 11 fillér készpénz. — Fogadják a nemesszivü adakozók ezuton és ismét-

ten is hálás köszönetünket. A Vörös Kereszt Egylet elnöksége.

— Március 15. Bánffyhunyadi. Bánffyhunyadi lakossága is lelkes kegyelettel áldoz március 15. emlékének. Ma délután 5 órakor a Bánffyhunyadi állami fiu, felső leány- és elemi iskolák — a háboruban elesettek hátramaradtjait javára — gazdag programmu hazafias ünnepélyt rendeznek.

x „Aranyat vasért“ kapott vasgyűrűket az ujjon viselni veszélyes, mivel rozsdásodik. Tehát ajánlatos belül arannyal vagy ezüsttel kibélelni, melyet legutányosabban elvállal Benedek Sándor ékszerész Kolozsvár, Wesselényi Miklós-utca 13.

SZÍNHÁZ

Heti műsor

A téli színházban:

Hétfő: I. Petőfi és a németek császára. (Alkalmi játék, először.) Utána: Vörös ördögök. (17-edeszer. Bérleten kívül. Esti előadás, félhelyárakkal.)

Kedd: I. A nagy cél. (Ujdonság először.) II. A néma asszony. (Énekes ujdonság, másodszor.) III. Bábjáték. (Operette ujdonság, másodszor.) IV. Tiszti fruska. (Ujdonság, először. Bérlet 125. szám A.)

A szerkesztésért felelős: Dr. NADÁNYI EMIL.
Laptulajdonos: Kolozsvári Hirlap részvénytársaság.
Kiadja: Az Egyesült Könyvnyomda Rt.

URÁNIA

Március 14-én, [vasárnap és] 15-én, hétfőn
reprizként:

Hiavatha

vagy:

A halál fia.

Kalandor és detektív-dráma 5 felvonás.

Uj művészi zene.

Klasszikus zeneszámok

Március 16-án, kedden és 17-én, szernán,

HEGEDÜS GYULA, hazánk legnagyobb művészenek első szereplése a filmen!

A munkás zubbony.

Színmű 4 felvonásban.

Irta: FÖLDES IMRE. Főszereplők:
HEGEDÜS GYULA és SZAMOSI ELZA
a m. kir. Opera művésznője.

Rendes helyárák! Rendes helyárák!

Apró hirdetések.

Speciális gallér és kézelő tisztítás Nagy Károly gőzmosogárában. Állandó kocsijarat. Telefon 748. 2845.

Tanuló fizetéssel, ki legalább két középiskolát jó eredménnyel végzett felvétetik a »Kolozsvári Hirlap« nyomdájában Ferencz József-ut 85.

Szinkör-Mozgó

Előadások kezdete hétköznapokon:	Előadások kezdete ünnep- és vasárnapokon:
5 órákor	fél 3 órákor
fél 7 órákor	4 órákor
8 órákor	fél 6 órákor
fél 10 órákor	7 órákor
	fél 9 órákor
	10 órákor

Műsor.

Hétfőn:

Csak egy napig látható nagyszabású film-ujdonság, a legizgalmasabb detektív-történetek egyike:

Larsan utolsó büntette.

Redden és szerdán:

Aktuális, érdekesítő háborus drámai ujdonság.

Üldözött vad Lengyelországban.

Helyárak:

Páholyülés	85 fillér.
Földszinti ülőhely	52 fillér.
Alsó erkélyülés	42 fillér.
Felső erkélyülés	22 fillér.

EGYETEM-MOZGÓ

Előadások kezdete hétköznapokon: 5, fél 7, 8 és fél 10 órákor.

Előadások kezdete vásár és ünnepnapokon: fél 3, 4, fél 6, 7, fél 9 és 10 órákor.

Műsor.

Hétfőn:

Kolozsvárott utoljára látható.

Rafael, a cigány.

Redden és szerdán:

A legizgalmasabb meséjű s legérdekesebb detektív dráma.

Sátán kisasszony

vagy

A páncél szekrény titka.

Helyárak:

Jegyadóval együtt

Páholy ülés	1 korona.
I. hely	52 fillér.
II. hely	20 fillér.
Zártszék	32 fillér.
Ruhatár	6 fillér.
Műsor	6 fillér.

Meghívó.

A „Szászsebesi Takarékpénztár Részvénytársaság” XVIII. évi rendes közgyűlését

1915. évi március hó 28-án délután 3 órákor tartja meg a városház üléstermében, melyre a t. c. részvényesek tisztelettel meghívótnak.

Napirend:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két tag választása.
2. Az igazgatóság beszámoló jelentése, valamint az 1914. évi zárszámadás előterjesztése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése és a felmentvény megadása iránti határozathozatal.
4. Az 1914. évi tiszta nyereség felosztása.
5. Az elnök és 8 igazgatósági tag választása.
6. Indítványok.

Szászsebes, 1915. évi március hó 10-én.

Az Igazgatóság

A Szászsebesi Takarékpénztár Részvénytársaság zárszámadása az 1914. üzletévről.

VAGYON

Mérlegszámla 1914. december 31-én.

TEHER

Főkönyv lapsz.		K	f	Főkönyv lapsz.		K	f
235	Kézpénz	42921	79	69	Részvénytőke	200000	
215	Váltó tárcza	1510836	06	209	Tartalékalap	123903	
173	Jelz. bizt. váltók	687820	—	177	Külön tartalékalap	2400	66
171	Törleszt. jelz. kölcsönök	1006871	31	202	Nyugdíjalap	29534	39
216	Közönséges jelz. kölcsönök	212726	03	224	Takarékbetétek	2531396	05
237	Kölcsönök adósl. kezességgel	97735	—	221	Visszszámított váltók	712987	96
175	Előleg értékpapírokra	2650	—	192	Engedm. jelz. kölcsönök	508466	89
231	Folyó-számla	257553	78	222	Lombárd kölcsönök	166600	
176	Giro betétek az osztr. m. banknál	926	13	208	Fel nem vett osztalékok	920	
225, 223, 230	Postatakarékpénztár cheque betétek	9174	70	231	Különléte hitelezők	237353	39
232	Értékpapírok: 206100 K névért. Nagysz. földk. 4 1/2%			229	Nyereség	43761	
	Záloglevél a 88 K K 181368						
	Másféle értékp. K 141392	322760	—				
187	Ingatlanok	205789	72				
226	Felszerelések	3790	80				
227	Átmeneti tételek	137244	78				
188, 234	Különléte adósok	58523	24				
		4557323	34			4557323	34

TARTOZIK

Nyereség- és veszteség-számla 1914. december 31-én.

KÖVETEL

Főkönyv lapsz.		K	f	Főkönyv lapsz.		K	f
206	Betét kamat	136246	33	229	Nyereségáthozat 1913 évről	2700	15
207	Visszszámítási kamat	83227	37	190, 220	Kamatok és jutalékok	332268	14
201, 219	Tartalékalap kamat külön			178, 128	Ingatlanok utáni jövedelem	8359	32
162	Tartaléka. k. és nyugd. a. kamat	8075	20	228, 187			
147, 212	Adók és illetékek	28092	25				
196	Fizetések	24625	57				
198	Irodai költségek	11390	20				
229	Leírások: Értékpapír árkülönbözet	7488	50				
	10% a felszerelésből	421	19				
229	Nyereség	43761	—				
		343327	61			343327	61

Szászsebes, 1914. december 31-én.

Hutter ellenőr és igazgató-helyettes.

Schöp elnök.

A könyvelésért Lederhilger.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Bechthold Henrik, Csiky Victor,

Gross János T., Glaser József,

Baumann József, Heitz Henrik,

Kohutz Gyula, Schunn Sámuel,

Megvizsgálta és helyesnek találta.

Szászsebes, 1915. március hó 11-én.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Forek Rezső,

Schumacher József,

Lengyel Béla,

Weinhold Károly.

A téli idényre

férfi kalap
férfi sapka
nyakkendő
fehérmű

és szövöttáru nagy választékban érkezett és olcsó árban áru .om:

Kalapkirály

Kolozsvár Mátyás király-tér.

98 fill. ♦ 98 fill.

Mai naptól

Dick-Áruház

Deák Ferencz-utca 5. szám alatt

a volt

SCHNELL JÓZSEF-féle üzletben

árusít

több 1000 cikket

98 fillérért.

98 fill. ♦ 98 fill.